

שבן נסיונות לטיפול רדיו-אקטיבי

אשתו, שהיתה מורתה של בת אחותו של היהלומן. קשריו עם חוגי היהלומנים ונסיונות התקשרותו עם יהלומנים ישראליים בקשר לסיכויי ניצול אבקת היהלומים ב"ארץ, הם שעוררו כנראה את גל השמועות כאילו עסק שמעון כביכול בהברחת יהלומים, שמועות שלא נמצאה להם כל אחיזה.

בינתיים נולדה בתם של שמעון וערה, טל. מה שאירע בשלושת החודשים האחרונים לטעם בערפל. אך ברור ששמעון שוב לא היה אדם נורמלי. ההלם בקרב על ה"כנירת והפגיעה במערכת העצבים שלו בעת הריפוי הנסייני, הפכוהו לחולה נפש, ש"היה בטיפול מתמיד אצל פסיכיאטר, למרות שבין התקפה להתקפה היה ככל האדם.

מה אירע בשעת הרצח? האם הוא בוצע בשעת התקפת טירוף, בה לא היה שמעון באחרת למעשה? האם היתה זו פעולת יאוש מתוכננת, ברגע שהתברר לשמעון כי אפסו התקפה להחלמתו? מה האמת בשמועות כי אילו בוצע הרצח על רקע של "עסקי נשים"? האמנם היו לשמעון עוד שותפים במעשה הרצח? אי שיהיה זה מעשה סופג טאני בלתי מתוכנן?

את המענה לשאלות אלה יצטרך למצוא בית-המשפט הבלגי, בפניו יתייצב שמעון לוריה, הצבר מרחוב ארבע-ארצות בתל-אביב.

להוריו נשאר בינתיים רק מכתבו האחרון, אותו כתב כנראה באחד כרגעי הצליל לות והשתכחות הנפש שלו:

"את יודעת מה, אמא, כואב ונשוחח מעט... הגה תארי לעצמך, שאת ישובה עתה למולי. על הספה בחדר השני של נמה לה במנוחה, ואנו מושתחים ככה סתם על דא ועל הא. מנסים להתבונן עמוק אחד בעיני השני ושותקים..."

לרופא ואצטרך להיות אצלו בטיפול שלוש שנים הבאות. ולכן באם כבר יש הזדמנות, מדוע לא לנצל את הזמן?"

נסיונות באבקת יהלומים

כשנאלץ שמעון לנטוש את לימודי הרפואה, פנה לעיסוק אחר, שהחל לעיסוק בו עוד קודם לכן, כמחנך מחדרי הוריה וקצתו לעצמו מעבדה כימית קטנה, בה ניסה למצוא שיטה להפרדת אבקת היהלומים.

אבקת היהלומים היא הפסולת המצטברת בעת ניסור היהלומים וליטושם ובה מעורבים רבים גרגירי יהלום בגודל מיקרוסקופי בכל מיני חומרים אחרים. אבקת יהלומים נקיה מקבלים לעיבוד יהלומים, אולם בדרך כלל משלמים אותה על-ידי פירור יהלומים גל-מיים.

רק בשנים האחרונות ניסו להוציא אבקה כזו, שהיא יקרה מאוד, מפסולת היהלומים והצליחו להגיע לאחוזי תפוקה מסויימים. סוד ההפרדה ידוע רק למעטים וגם יכולת הגני צול היא קטנה מאוד.

שמעון חיפש שיטה שתאפשר להפיק מן הפסולת אחוזי יותר גבוהים. אולם כדי לרכוש את הפסולת היה זקוק לכספים שלא היו ברשותו.

כתב הוא על נושא זה, באחד ממכתביו האחרונים, לפני כשלושה חודשים: "בזמנו כתבתי על נסיוני בהפרדת אבקת יהלומים. ובכך, סוף-סוף הצלחתי במשימה זו ואף הגעתי לתוצאות די מפתיעות ביחס לתוצאות שמקבלים שאר האנשים העוסקים בכך. מכיוון שהפרינציפ היה ביד, הקמנו מעבדה קטנה בבית ואף החלנו מעט בעבודה.

(המשך מעמוד 15)

מחיות, כנראה) ומערכת העצבים הלא-רצונית שלי נפגעה. זה פגע ברפלקסים שלי, ברוב האברים הפנימיים. בקיצור: ליסה שלמה שלא היה לי מושג באם אוכל לצאת מזה אי-פעם."

מערכת העצבים נפגעה

אני פומח עתה על הרבה שלבים, ממשיך שמעון במכתבו, "שנמשכו חודשים לא מעטים. אך תוך כל הזמן הזה לא הפסקתי לנסות ולהמשיך את החיים וה"לימודים עד כמה שאפשר, אף-על-פי שה"רופא הזהיר אותי שיש מספיק רופאים ב"עולם ולא יקרה שום דבר אם יהיה רופא אחד פחות.

"כשהזמן המשיך וקלח לו, הרגשתי ש"הרופא צודק. מאחר והיו לי התעלפויות פתאומיות לאחר התרבויות של חצי שעה בלבד, כל מיני תופעות שאני קורא להם זרמים בגוף וכו'. וביום בהיר אחד התל"טתי שאף-על-פי שעברתי כבר את מחצית הדרך, מוטב להפסיק את לימודי הרפואה ואעשה רק את החלק השני שבו התחלתי, כלומר, אקבל תואר במעבדות מחקר ב"ביאוכימיה... מה שחשוב הוא, שעכשיו אני פחות או יותר בסדר, כלומר: שומר לקבל את הרפואה, נח בזמן, ואוכל בסדר. וזה למעשה הכל מה שאפשר לע"שות. צריך פה רק ים של סבלנות, ויתכן שפעם אחזור ואהיה כאחד האדם. על כל פנים, כרגע עדיין אין רואים סיכויים לכך. מה שמעודד אותי, שעכשיו גם הרופא שלי אופטימיסט, לאחר שבזמנו הוא לא נתן לי יותר מאשר שלושה חודשי חיים (הוא אמר לי זאת לאחר מכן, כמובן).

במכתב אחר למשפחתו, כותב שמעון: "מכתב זה הוא אחד המכתבים הגורליים, אולי מאחר והוא בא לסכם ולספר לכם על תוצאות ומעשים... ובכך, כבר בשיוחתי הראשונות עם הרופא לאחר, הטיפול ה"מוצליח" שהוא נתן לי, כבר אז ניסה לדבר על לבי שאשכח מרעיון הרפואה, כי לעו"לם לא אוכל לעמוד במאמץ של הלמודים, ואפילו אם אצליח — במאמץ היומיומי של הרופא. אני מתכוון למאמץ מנטלי, לכוח התרבויות העיוני שלי, שאבד ברובו, לנח"כמובן צחקתי לזה, כי ידעתי שדחוקא בבע"יית התרבויות אני מסוגל לעשות הרבה.

"עבדתי על עצמי מבחינה זו ועשיתי תרגילים ללא ספור במשך חודשים מאוד ארוכים, חודשים שלא כל כך נעים להזכר בהם. אך בסופו של דבר ניצחתי לפחות מבחינה מסויימת, כאשר עברתי את הבחי"נות. הרגשתי אפילו השתפרה מעט וחשבתי שאני כבר על הסוס. אך לא עברו ימים אחדים לאחר הבחינות והתוצאות הרגשו, כל הסימפטומים חזרו... אני עדיין קשור

בתנאי שתוך שנה ירכוש את השפה. ניתנה לו זכות ישיבה והוא קיבל עבודה בקייטנת ילדים של הפדרציה הציונית. אשתו הצטרף פה אליו עד מהרה, הועסקה גם היא באותה קייטנה עצמה. במשך הקיץ הצליחו השניים לצבור מעט כסף, כשהחלה שנת הלימודים הצליח שמעון סוף-סוף להתחיל בלימודי הרפואה. ערה קיבלה משרת מורה לעברית בבית-ספר יהודי במקום, והיא שמימנה למעשה את מחייתם.

במשך שנה אחת נראה היה כאילו הכל כשורה. שמעון שלט בצרפתית, עמד בכל הבחינות ואף עורר סנסציה באוניברסיטה כשוכה באחת משתי המילגות הניתנות ל"סטודנטים זרים. בשעות הפנאי שלו הוריק אנשים בהתעמלות לפי שיטת ד"ר פלדנ"קריין, ואף שימש כאסיסטנט למרצה שלו לכימיה.

אולם רק עם התחדש שנת הלימודים ה"שניה התחדשו גם הצרות. במשך שנה תמימה לא ידעו ההורים בארץ דבר על כך. שמעון וערה לא רמוזו על כך דבר במכתביהם. רק בקיץ, כשאמה של ערה יצאה לבקר את הזוג בבלגיה, גילתה ש"משהו אינו כשורה. שמעון לא היה מסוגל לשקוד על לימודיו, היה קם מדי פעם מעם ספרי, שוטף את פניו ונמלט החוצה. שוב נתקף בהתקפות של איבוד זכרון, ואז היה מאבד גם את השליטה על חושיו, ול"פעמים אף לא יכול היה למצוא את דרכו הביתה. בעיקר סבל מחוסר ריכוז, אפילו את המכתבים הביתה היה כותב בהמשכים.

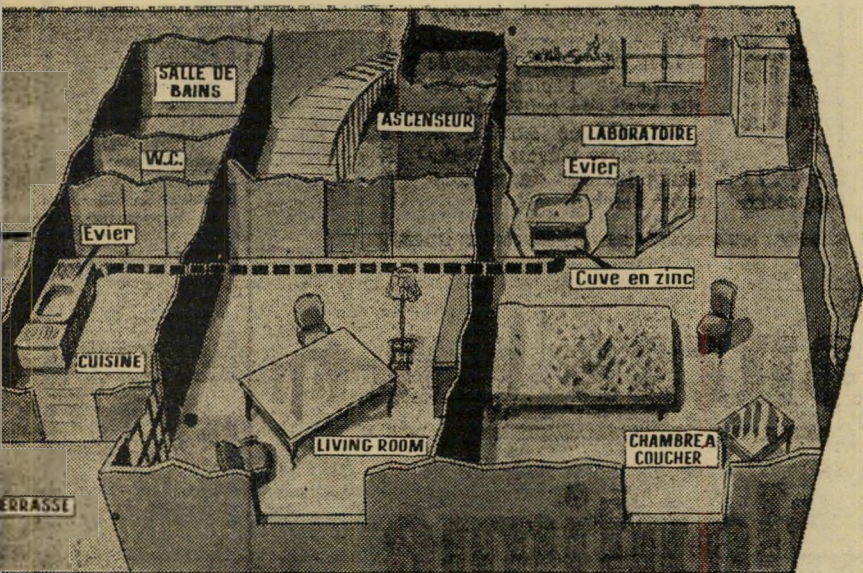
רק אחרי שאמה של ערה חזרה לארץ, נודע להוריו של שמעון על מצבו. לקרובת משפחה סיפר שמעון על מה שאירע:

"העניין התחיל כשהיו לי אבנים בכליות, כתב במכתבו מהארבע-עשר לדצמבר 1961. "בסופו של דבר השתנתי אותן. אחת מהאבנים האלה היתה בעלת חידודים נחמ"דים למראה, אך פצעה את כלי הדם שלי. אם כתוצאה מכך או לא מכך, נוצרו אצלי התקשרויות דם שהלכו והתרבו (טרומבו"ציטים). טיילו להם בורם הדם ובסופו של דבר נתקעו להם ברגל וחסמו את זרם הדם.

הציעו לי כמה הצעות ואני הייתי חייב להחליט באיזו לבחור, מאחר ששלושה רופ"אים הציעו כל אחד משהו אחר. קבלתי טיפול מתאים, שלפניו תחמתי שאני מקבל טיפול זה מרצוני הטוב. ידעתי שאני שפך נסיונותי.

"הטיפול היה חזק מדי (האדם יותר רגיש

* הרופא שטיפל בשמעון ניסה לרפא את הסרומבוזה שלו באמצעות קרניים רדיו-אקטיביות, שיטה שנוסתה עד כה רק לגבי חיות.

דירת הפשע
זהו חתך של דירת שמעון וערה לוריה באנטורפן, שם ב"ר צע, לגירסת המשטרה, הרצח. הדירה מורכבת מחדר אורחים (במרכז), חדר שינה (ימין), מטבח (שמאל), שירותים (למעלה משמאל) ומעבדתו של שמעון (למעלה מימין). הרצח בוצע בסלון. פלאסטיק בקורבנות שונות, בסביבת אנשים מכל שבמעבדה, המחובר באמצעות צינור פלאסטיק לכיור הנמצא במטבח.

"הזמן הראשון של הקמת הקשרים עם האנשים, השגת הסחורה, מכירתה וכו' היה זמן לא כל כך קל, כמו בכל עסק ברא"שיתו. אך נדמה לי, שעתה אנו נמצאים במצב שבו אני יכול לומר שכאן יהיה העתיד שלנו. אני מתכוון לניקוי האבקה ולא למקום.

"אני צריך להיות כאן את התקופה שבה אגמור את הטיפול, ובמשך זמן זה נצליח להתחזר את החובות שהצטברו מהטיפול בבית-החולים... אושרם של בני-אדם לא"דבר שכלל וכלל אין לזלזל בו, ולאט-לאט נתרגל לרעיון שלא אהיה רופא בעתיד ובטוחני שנהיה מאושרים גם בעיסוקי החושה."

"אמא, כואב ונשוחח"

בצורה זו הגיע שמעון לעסקי היה"לומים וכאן כנראה אף קשר את הקשרים באמצעות מייטלס, עמו התמיד באמצעות